

РИЗИКО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ДО ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Основною метою статті є узагальнення теоретичних підходів та розроблення практичних рекомендацій щодо удосконалення оцінки платоспроможності та фінансового стану страхових компаній України. У статті проаналізовано, що фінансовий стан – це якісна характеристика, що є об'єктом фінансового управління та результатом фінансово-господарської діяльності, яка вимірюється сукупністю показників, що відображають стан забезпеченості фінансовими ресурсами та формують ефективний мехізм роботи страхової компанії. Зроблено висновок, що фінансовий механізм регулюється чинним законодавством та нормативно-правовою базою країни, в якій функціонує страхова компанія і формується під постійним впливом нестійкого макроекономічного середовища.

Система оцінки фінансової стійкості страхової компанії повинна складатися як із загальних показників оцінки фінансового стану суб'єктів господарювання, так і зі специфічних показників, що характеризують окремі сторони діяльності страховиків. В статті зазначено, що для здійснення оцінки фінансової надійності страхових компаній треба створювати тести раннього попередження.

Важливу роль в формуванні загальної стратегії поведінки страховика займає прогнозування результатів оцінки платоспроможності страхової компанії з використанням SWOT-аналізу.

У статті проаналізовані загальні тенденції страхового ринку. В сучасних умовах Україна зіштовхнулася з безпрецедентними викликами для фінансового сектору, включно зі страховими компаніями. Військовий конфлікт не лише призвів до значного зростання ризиків у багатьох галузях, таких як майнове та медичне страхування, але й суттєво змінив поведінку споживачів та бізнесу. Підприємства зупиняють свою діяльність або скорочують обсяги, громадяни втрачають роботу і доходи, що впливає на їх платоспроможність та можливості придбання страхових продуктів.

Визначено, що страхові компанії залишаються важливим елементом фінансової системи в умовах нестійкої макроекономічної ситуації та військової агресії. Вони повинні не лише вижити в складних умовах, але й адаптувати свої стратегії для забезпечення стабільної діяльності та подальшого розвитку. Детально розглянуто сучасні виклики, з якими стикаються страхові компанії в умовах військового стану, та запропоновано комплекс заходів, спрямованих на підвищення їх фінансової стійкості й ефективності роботи.

Ключові слова: аналіз фінансового стану, аналіз страхового ринку, нестійкі макроекономічні умови, страхова компанія, ризики, оцінка платоспроможності страховика, тести раннього попередження

Постановка проблеми. Діяльність у страховому середовищі пов'язана з різноманітними ризиками. Тому докорінно змінюється характер і функції страхування в Україні, зростає його значення як ефективного, раціонального, економічного і доступного способу захисту майнових інтересів суб'єктів господарювання, виробників товарів і послуг та фізичних осіб.

Стійкий фінансовий стан страхової компанії забезпечує можливість виконання зобов'язань перед страхувальниками, стабільні доходи, залучення нових клієнтів, можливість ефективного управління

ризиками страхової діяльності та покращення конкурентоспроможності, а також достатній рівень платоспроможності, що дає можливість та здатність страховику відповідати за всіма своїми зобов'язаннями.

Страхові компанії залишаються важливим елементом фінансової системи в сучасних умовах. Вони повинні ефективно працювати, та адаптувати свої стратегії для забезпечення стабільної діяльності та подальшого розвитку. Запровадження ризико-орієнтованого як управління, так і регулювання страхової діяльності є ефективним інструментом покращення

фінансового стану страховиків, що дозволяє їм адаптуватися до умов нестійкої макроекономічної ситуації, що спричиняє військова агресія.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Страхування в Україні є не тільки методом захисту суб'єктів від ризиків господарської діяльності, але й джерелом зростання інвестицій в економіку. Отже, забезпечення стабільного фінансового стану діяльності страхових компаній набуває вирішального значення у стабільності ринку фінансових послуг та розвитку фінансового сектору національної економіки.

У сучасній перехідній ситуації трансформації національної економіки в умовах воєнного стану в Україні реалізація державної фінансової політики у сфері макроекономічного регулювання базується на певних моделях економічних і політичних механізмів забезпечення ринкового суспільного розвитку, який знаходиться у зоні постійного ризику. Тому дослідження питань фінансової політики, зокрема макрофінансової стабілізації, обов'язково включає аналіз структури та сутності фінансових механізмів, з використанням яких держава застосовує ризико-орієнтований підхід до регулювання соціально-економічного розвитку країни, окремих суб'єктів господарювання на мікрофінансовому рівні, в тому числі страхових компаній та їх фінансовий стан та платоспроможність.

Страхові компанії повинні виконувати вимоги до платоспроможності, визначені Законом України «Про страхування» [1]. Платоспроможність страхових компаній забезпечується дотриманням вимог до капіталу платоспроможності та мінімальних вимог до капіталу. Вимоги до капіталу платоспроможності, а також компоненти та нормативи складу регулятивного капіталу, що дозволяються для виконання вимог до капіталу платоспроможності, встановлюються регуляторним кодексом наглядового органу.

Сума регулятивного капіталу, яка може бути використана для виконання вимог до капіталу платоспроможності, повинна перевищувати суму капіталу платоспроможності [1].

Також дуже важливим в діяльності страховика є дослідження методів оцінки фінансового стану компанії. Поняття «фінансовий стан» розглядалось різними вченими. Рудь І.Ю. і Мальцева А.С. [2] вважають, що фінансовий стан – це комплексне поняття, яке включає сукупність господарських факторів, і що характеризується системою показників, які відображають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів. Бабенко-Левада В.Г., використовував також комплексне поняття, і вкладав в нього поняття наслідків взаємодії елементів фінансових відносин компанії, що є сукупністю господарських факторів і характеризується системою показників. Бабенко-Левада В.Г. в загальному розумінні розглядає фінансо-

вий стан, як спроможність фінансувати свою діяльність [3].

Фінансовий стан, як система фінансових відносин, визначено такими вченими, як Чепка В. В., Свідерська І. М., Гавриленко Ю. О. [4]. Ця система встановлює сукупність виробничо-господарських факторів і також характеризується комплексом показників, що відображають наявність, ефективність розміщення й використання фінансових ресурсів суб'єкта господарювання, а також його конкурентоспроможність та здатність фінансувати свою діяльність.

Бодруг Т.М. зазначав, що фінансовий стан – це якісна характеристика, що є об'єктом фінансового управління та результатом фінансово-господарської діяльності, яка вимірюється сукупністю показників, що відображають стан забезпеченості фінансовими ресурсами, необхідними для нормального функціонування підприємства, зручність їх розміщення та ефективність використання, характеризують загальну результативність діяльності підприємства на поточний момент і визначають перспективи на майбутнє [5].

У роботі вченого Гриценко Т.В. фінансовий стан характеризується як економічна діяльність підприємства в зовнішньому середовищі. Діє як гарант ефективної реалізації економічних інтересів як самого підприємства, так і його партнерів, і визначає конкурентоспроможність та потенціал підприємства [6].

Особливості оцінки фінансового стану страхової компанії залежать від страхового фонду та історично зумовленої суспільної форми організації фінансів компанії (фінансового механізму) і формується під постійним впливом нестійкого макроекономічного середовища.

Мета статті – узагальнення теоретичних підходів до визначення та розробка практичних рекомендацій щодо запровадження ризико-орієнтованого підходу до удосконалення фінансового стану та платоспроможності страхових компаній України в сучасних умовах.

Виклад основного матеріалу. Аналіз фінансового стану страхової компанії є критичним аспектом управління ризиками та фінансами. Це важливий процес розробки та впровадження стратегій та процедур, спрямованих на забезпечення фінансової стійкості та здатності страхової компанії виконувати свої зобов'язання перед клієнтами в умовах високої невизначеності та ризику.

Аналіз фінансового стану страхової компанії визначається за умов, які впливають з недоліків фінансового менеджменту страховика та визначення напрямів підвищення ефективності його страхової діяльності в країні. Він здійснюється на підставі показників фінансової звітності та визначення платоспроможності, використовуючи Закон України «Про страхування», та основні вимоги щодо забез-

печення платоспроможності та інвестиційної діяльності страховиків згідно з Законом України «Про страхування», та за допомогою бухгалтера та фінансового аналітика [1].

У нестійких макроекономічних умовах, застосовуючи ризико-орієнтований підхід, комплексний аналіз містить основні напрями: аналіз активу балансу, пасиву балансу та фінансового стану страхової компанії. А також підсумковий етап – це формування висновків щодо фінансового стану страхової компанії.

Система оцінки фінансової стійкості страхової компанії повинна складатися як із загальних показників оцінки фінансового стану суб'єктів господарювання, так і зі спеціальних показників, що характеризують окремі сторони діяльності страховиків.

Категорія фінансової стійкості та надійності страхової компанії описує можливість страховика виконувати власні страхові зобов'язання за договорами страхування та перестрахування під впливом несприятливих умов. Вона дозволяє страховикові успішно здійснювати власну діяльність із забезпечення страхового захисту своїм клієнтам, зберігаючи свою платоспроможність та ліквідність. Для здійснення оцінки фінансової надійності страхових компаній використовують аналіз за допомогою тестів раннього попередження. Така практика в сучасних умовах демонструє позитивний досвід використання [2].

Це система порівняння фактичних фінансових показників страхової компанії із визначеними нормативними значеннями, що дозволяє оцінити ступінь ризику діяльності страховика. За допомогою цієї методики можливо на основі річної фінансової звіт-

ності розрахувати значення одинадцяти ключових показників, що характеризують ліквідність, платоспроможність, дохідність, ризикованість компанії, стан дебіторської заборгованості, капіталу, страхових премій, резервів та ефективність інвестицій і пере-страхування.

За допомогою розрахованих значень можливо отримати багатосторонній висновок про загальний стан страхової компанії із деталізацією наявних проблем, що ставлять під загрозу надійність компанії. Результатом такого аналізу виступає оцінка, яка може характеризувати фінансовий стан компанії як стійкий, задовільний, граничний чи незадовільний.

Позитивна оцінка за тестами раннього попередження дозволяє стверджувати, що компанія не має серйозних проблем, має стійкий фінансовий стан, і може успішно здійснювати операційну діяльність, надаючи страхові послуги своїм клієнтам і відповідно, конкурувати на ринку страхових послуг. Незважаючи на позитивні сторони цієї системи, тести раннього попередження дозволяють не в повному обсязі уявити загальну ситуацію зміни показників.

Важливу роль в формуванні загальної стратегії поведінки страховика займає прогнозування результатів оцінки платоспроможності страхової компанії з використанням SWOT-аналізу [8].

Автором за результатами діяльності однієї з провідних страхових компаній України [9] здійснено SWOT-аналіз в контексті використання ризико-орієнтованого підходу для розробки її стратегії, спрямованої на максимальне використання усіх можливостей та подолання можливих загроз.

Результати SWOT-аналізу представлено у табл. 1.

Таблиця 1

SWOT-матрицю аналізу діяльності страхової компанії

Сильні сторони	Слабкі сторони
Внутрішнє середовище	
Стабільна позиція на ринку класичного страхування Розгалужена мережа філій та відділень по усій країні Лідуюча позиція з надання послуг ОСЦПВВ фізичним особам Динамічність підвищення платоспроможності страховика Фінансова автономність страховика Середня ліквідність балансу Частка страхової компанії на ринку майже 10% за зібраними страховими преміями	Недобудована система мотивації персоналу Низькоефективна інвестиційна політика страховика Нереалізована система після продажного обслуговування клієнтів (супровід страхових послуг) Недостатній рівень прибутковості страховика Втрата частки на ринку класичного страхування
Можливості	Загрози
Зовнішнє середовище	
Залучення іноземних інвесторів Підвищення платоспроможності та фінансової стійкості Збільшення частки охопту страхового ринку України Формування нової стратегії надання комплексних послуг на страховому ринку і впровадження нових страхових послуг Підвищення доходності бізнесу за рахунок його комплексності Диверсифікація страхового портфелю	Нестабільна військова та політична ситуація в країні Підвищення конкуренції під час глибокої євроінтеграції Формування нових альянсів з банківським та фінансовим сектором та посилення конкуренції Зміни та оновлення регулюючого страхового законодавства

Джерело: власна розробка

Склавши SWOT-матрицю, можна зробити висновок, що в подальшому страхова компанія має багато можливостей, що допоможе їй і надалі займати одне з лідируючих місць на страховому ринку України. Також компанія має багато сильних сторін, що і є, головним чином, підтримкою своєї конкурентної позиції на ринку. Але також існує і багато загроз у компанії, так, наприклад, однією з таких загроз є посилення євроінтеграції України і суттєве збільшення конкуренції на цьому ринку із західними страховиками.

Аналіз цієї загрози означає, що страховики мають готувати високопрофесійний персонал, створювати конкурентні іноземцям страхові пропозиції. Також однією з слабких сторін компанії є недобудована система мотивації персоналу, в майбутньому це може стати загрозою для неї, тому можна стверджувати, що із застосуванням ризико-орієнтованого підходу слабкі сторони компанії необхідно усувати для того, щоб ризики зменшувались [8].

Досліджуючи особливості фінансового стану, автором розроблено структурно-логічну схему напрямів покращення фінансового стану страхової компанії в сучасних умовах під дією ризиків, зокрема, воєнного стану (рис. 1).

В умовах воєнного стану страхові компанії стикаються з численними викликами, які вимагають негайних і комплексних заходів для збереження фінансової стабільності та підтримки їхньої діяльності. Військові дії суттєво підвищують ризики, які повинні покривати страхові компанії, зокрема, збільшення кількості страхових випадків, пов'язаних з пошкодженням майна, здоров'ям та життям громадян. Це призводить до значного фінансового навантаження на компанії у вигляді страхових виплат, які можуть негативно впливати на показники їхньої ліквідності та платоспроможності. Ризикові страховики за січень – вересень 2023 року були операційно прибутковими та отримали прибуток у розмірі 1,8 млрд грн, досягнувши рентабельності капіталу на рівні 9%. Попри збиткову операційну діяльність, інвестиційні доходи забезпечили рекордний прибуток страховиків життя – 0,7 млрд грн, а рентабельність капіталу – 25%. [10]. Окрім цього, економічна невизначеність, інфляція та девальвація національної валюти ускладнюють управління активами та інвестиційною діяльністю, яка є важливим джерелом доходів для страховиків [10].

Як видно з рис.1, під дією факторів впливу на покращення фінансового стану, із застосуванням ризико-орієнтованого підходу, визначені загрози страхові компанії мають можливість подолати та покращити свій фінансовий стан, якщо вони вчасно адаптуються до нових умов. Одним з ключових аспектів є диверсифікація страхових продуктів, що

дозволить страховим компаніям розширити клієнтську базу і запропонувати нові рішення, які враховують реальні потреби фізичних осіб та бізнесу в сучасних умовах. Це можуть бути спеціалізовані страхові продукти для військових, переселенців, страхування від військових ризиків або розширене медичне страхування, які будуть спрямовані на стратегію збереження дохідності.

Не менш важливою є оптимізація операційних витрат та цифровізацію бізнес-процесів, які можуть значно знизити витрати на адміністрування та обслуговування клієнтів.

Автоматизація рутинних процесів, перехід на онлайн-обслуговування та впровадження цифрових платформ для врегулювання страхових випадків допоможуть компаніям підвищити свою конкурентоспроможність і зменшити навантаження на операційні ресурси.

Ще одним критичним аспектом є ефективне управління інвестиційним портфелем. У нестабільних умовах страхові компанії повинні активно шукати безпечніші та надійніші варіанти для інвестування своїх активів. Диверсифікація інвестицій у менше ризикові інструменти, такі як золото, іноземні облігації або інфраструктурні проекти з підтримкою держави та міжнародних фінансових інституцій, може значно підвищити фінансову стійкість страховиків. Важливу роль відіграють також деривативи та інші інструменти хеджування, які допоможуть мінімізувати валютні та інфляційні ризики.

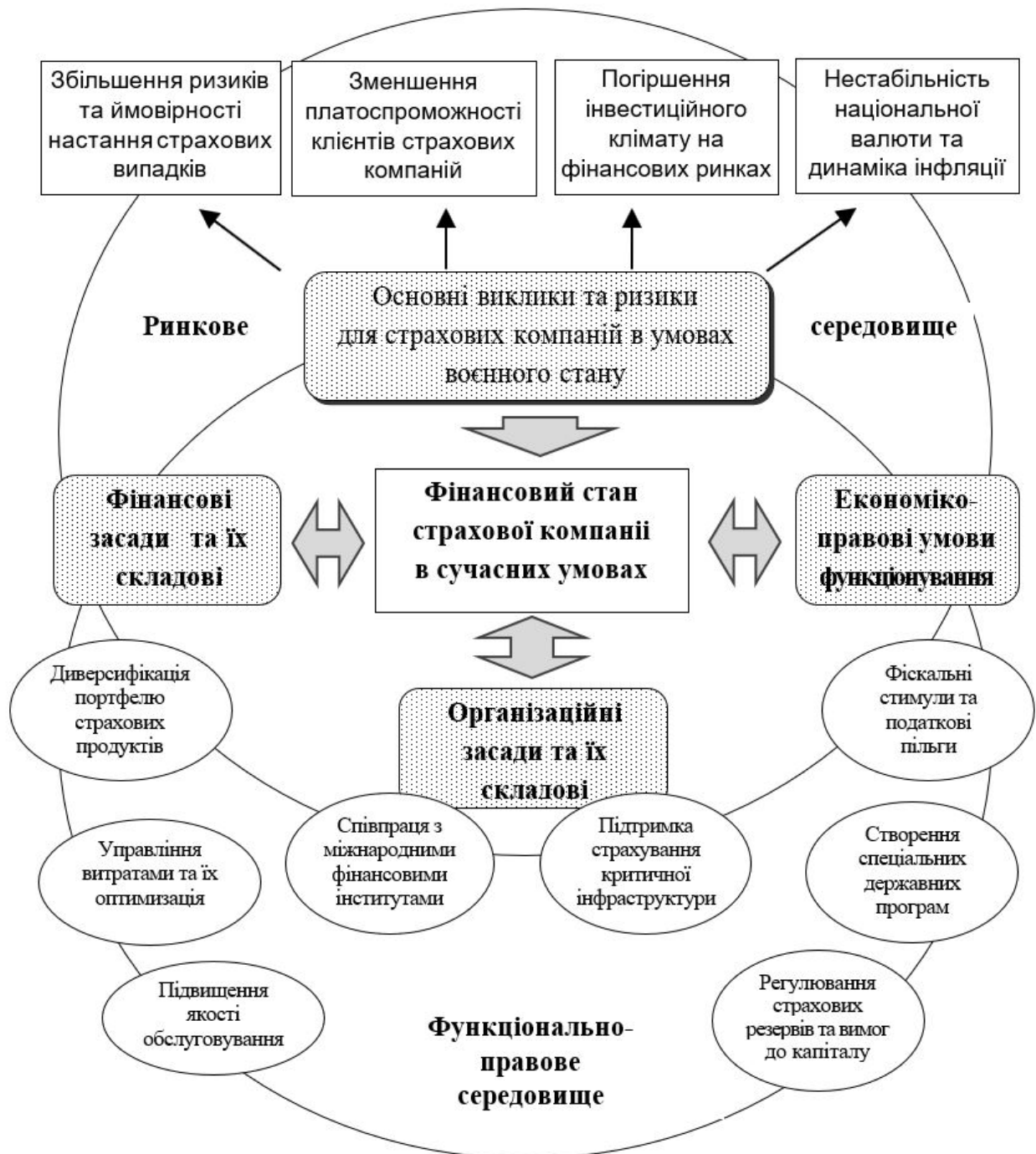
Крім того, співпраця з міжнародними організаціями та використання державних програм підтримки є ще одним важливим напрямком для забезпечення фінансової стабільності страхових компаній. Державні гарантії та допомога від міжнародних фінансових установ можуть значно знизити ризики для страхових компаній та допомогти їм впоратися з наслідками військових дій.

Висновки. Результати дослідження сутності та основ теоретичних аспектів аналізу фінансового стану страхової компанії показали, що оцінка фінансового стану страхової компанії – це сукупність форм і методів аналізу, узгодження та формування фінансових ресурсів з метою забезпечення фінансування діяльності страхової компанії. Аналіз фінансового стану страхової компанії визначається за умов, які впливають з недоліків фінансового менеджменту страховика та визначення напрямів підвищення ефективності його страхової діяльності в країні.

Аналіз фінансового стану страхової компанії є критичним аспектом управління її ризиками та фінансами. Це важливий процес розробки та впровадження стратегій та процедур, спрямованих на забезпечення фінансової стійкості та здатності страхової

компанії виконувати свої зобов'язання перед клієнтами в умовах високої невизначеності та ризику. У дослідженні аналізу фінансової стійкості значну роль відіграють експертні методи оцінок. Одним із різновидів таких методів є спеціальний метод SWOT-аналізу. Таким чином, вирішуючи завдання застосування SWOT-аналізу для прогнозування фінансових

результатів діяльності страхової компанії визначено, що страховики мають багато можливостей, що сприятиме сильним позиціям у конкурентному середовищі на страховому ринку України. Окремо проаналізовано макроекономічне середовище, яке в сучасних умовах суттєво впливає на стратегію поведінки страхової компанії.

Джерело: власна розробка

Рис. 1. Структурно-логічна схема напрямів покращення фінансового стану страхової компанії в сучасних умовах

В умовах воєнного стану страхові компанії стикаються з численними викликами, які вимагають негайних і комплексних заходів для збереження фінансової стабільності та підтримки їхньої діяльнос-

ті. Застосування ризик орієнтованого підходу буде позитивно впливати на всі процеси, які пов'язані із збереженням і посиленням рівня фінансового стану страховиків.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про страхування : Закон України від 18.11.2021 р. № 909-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>
2. Рудь І. Ю., Мальцева А. С. Аналіз та оцінка фінансового стану страхової компанії. *Гроші, фінанси і кредит*. 2021. Вип. 54. С. 229–233. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2021/54_2021/38.pdf
3. Бабенко-Левада В. Г. Аналіз фінансового стану страхової компанії (на прикладі ПрАТ «СК «ЮНІВЕС»). *Вісник Запорізького національного університету. Економічні науки*. 2018. № 3(39). С. 112–117. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vznu_eco_2018_3_20
4. Чепка В. В., Свідерська І. М., Гавриленко Ю. О. Фінансовий стан підприємства: теоретичні основи. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 19–20. С. 96–102. <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2020.19-20.96>
5. Бодруг Т. М., Гаватюк Л. С. Сутність аналізу та управління фінансовим станом підприємств України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2018. № 22. С. 20–24. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/22_1_2018ua/6.pdf
6. Гриценко Т. В. Теоретичні та практичні аспекти управління фінансовим станом підприємства в сучасних умовах. *Молодий вчений*. 2018. № 9(2). С. 465–469. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_9%282%29_44
7. Внукова, Н. М. Інноваційність запровадження незалежного аудиту фінансового моніторингу для страхових компаній. *Проривні інновації на страховому ринку України*: збірник матеріалів V-ї Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Київ, 27 жовтня 2021 р.). Київ: КНЕУ, 2021. С. 8–12. URL: https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/09/Zbirnyk_materialiv_Proryvni_innovatsii_na_strakhovomu_rynku_Ukrainy.pdf#page=8
8. Журавльов О. В. SWOT-АНАЛІЗ можливостей інтеграції страхового ринку України до ЄС. *Всеукраїнська науково-технічна конференція магістрантів і студентів ТДАТУ* (м. Мелітополь, 9-18 листопада, 2020). Мелітополь: ТДАТУ імені Дмитра Моторного, 2020. С. 162–163. URL: <http://feb.tsatu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/Tezi-EtaB-konferentsiya-2020.pdf#page=162>
9. Офіційний сайт ПАТ «НАСК «ОРАНТА» URL: <https://oranta.ua>
10. Фінансова стабільність в умовах війни: виклики для банківської та страхової системи України : звіт про фінансову стабільність. Огляд небанківського сектору. Національний банк України, 2024. URL: <https://bank.gov.ua/ua/stability/report>
11. Сосновська О. О., Сіренька І. І. Тенденції інноваційного розвитку страхових компаній в Україні. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*. 2021. № 2(8). С. 20–30. <https://doi.org/10.32750/2021-0202>. URL: <https://www.journal.eae.com.ua/index.php/journal/article/view/136>

REFERENCES

1. Law of Ukraine On Insurance, No. 909-IX (2021, November 18). Retrived from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>
2. Rud, I. Yu., & Maltseva, A. S. (2021). Analysis and assessment of the financial state of an insurance company. *Hroshi, Finansy i Kredyt*, 54, 229–233. Retrived from: http://www.market-infr.od.ua/journals/2021/54_2021/38.pdf
3. Babenko-Levada, V. H. (2018). Analysis of the financial state of an insurance company (on the example of PrJSC “SK “UNIVES”). *Bulletin of Zaporizhzhia National University. Economic Sciences*, 3(39), 112–117. Retrived from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vznu_eco_2018_3_20
4. Chepka, V. V., Sviderska, I. M., & Havrylenko, Yu. O. (2020). Financial state of the enterprise: Theoretical foundations. *Investysii: Praktyka ta Dosvid*, 19–20, 96–102. <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2020.19-20.96>
5. Bodruh, T. M., & Havatiuk, L. S. (2018). Essence of analysis and management of the financial state of enterprises in Ukraine. *Scientific Bulletin of Uzhhorod National University*, 22, 20–24. Retrived from: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/22_1_2018ua/6.pdf
6. Hrytsenko, T. V. (2018). Theoretical and practical aspects of managing the financial state of an enterprise in modern conditions. *Young Scientist*, 9(2), 465–469. Retrived from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_9%282%29_44

7. Vnukova, N. M. (2021). Innovativeness in implementing independent audit of financial monitoring for insurance companies. In *Breakthrough Innovations in the Insurance Market of Ukraine: Proceedings of the V International Scientific and Practical Internet Conference* (pp. 8–12). Kyiv: KNEU. Retrived from: https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/09/Zbirnyk_materialiv_Proryvni_innovatsii_na_strakhovomu_rynku_Ukrainy.pdf#page=8
8. Zhuravliov, O. V. (2020). SWOT-analysis of opportunities for integration of the insurance market of Ukraine with the EU. In *All-Ukrainian Scientific and Technical Conference of Masters and Students of TDATU* (pp. 162–163). Melitopol : TDATU imeni Dmytra Motornoho. Retrived from: <http://feb.tsatu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/Tezi-EtaB-konferentsiya-2020.pdf#page=162>
9. Official website of JSC «NASK «ORANTA»». Retrived from: <https://oranta.ua>
10. National Bank of Ukraine (2024). *Financial Stability in the Conditions of War: Challenges for the Banking and Insurance System of Ukraine: Financial Stability Report. Review of the Non-banking Sector*. Retrived from: <https://bank.gov.ua/ua/stability/report>
11. Sosnovska, O. O. & Sirenka, I. I. (2021). Trends in innovative development of insurance companies in Ukraine. *European Scientific Journal of Economic and Financial Innovations*, 2(8), 20–30. <https://doi.org/10.32750/2021-0202>. Retrived from: <https://www.journal.eae.com.ua/index.php/journal/article/view/136>

KHOLODNA IULIIA

PhD in Economics, Associate Professor of the Department of International Trade,
Customs and Financial Technologies of the Simon Kuznets Kharkiv National University

RISK-ORIENTED APPROACH TO IMPROVING THE FINANCIAL CONDITION OF INSURANCE COMPANIES IN THE MODERN CONDITIONS

Problem setting. Insurance companies remain an important element of the wartime financial ecosystem. They must not only survive in difficult conditions, but also adapt their strategies to ensure stable operations and further development. It is important to find effective tools for improving the financial condition, to investigate the modern risks and challenges faced by insurance companies in the conditions of martial law, and we will propose a set of measures aimed at increasing their financial stability and efficiency.

Analysis of recent researches and publications. Insurance in Ukraine is not only a method of protecting subjects from the risks of economic activity, but also an opportunity to minimize losses and threats in difficult conditions. Therefore, the assessment of the financial condition of the insurance companies' activities becomes crucial in ensuring financial stabilization and development of the financial sector of the national economy. Various Ukrainian scientists dealt with this issue: I.Yu. Rud, A.S. Maltseva, V.G. Babenko-Levada, V.V. Chepka, I.M. Sviderska, Yu.O. Havrylenko, N.M. Vnukova, Hrytsenko T.V., Chemchikalenko R.A., Masyuk Yu.V., Reznichenko O.V., Yatsuh O.O., Zakharova N.Yu., Tararuev Yu.O. General strategy of behavior of the insurer, forecasting the results of assessing the solvency of the insurance company using SWOT analysis was researched by O.V. Zhuravlyov.

Purpose of research consists in the generalization of theoretical approaches to the definition and development of practical recommendations for improving the financial condition and solvency of insurance companies. To investigate the features of the macroeconomic environment, which presents certain challenges and risks in modern conditions, as well as to optimize the activities of insurers and expand investment opportunities.

Article's main body. The system for assessing the financial stability of an insurance company should consist of both general indicators for assessing the financial condition of business entities and specific indicators characterizing certain aspects of insurers' activities. The article states that in order to evaluate the financial reliability of insurance companies, it is necessary to create early warning tests. An important role in the formation of the general strategy of the insurer's behavior is played by the prediction of the results of the assessment of the solvency of the insurance company using SWOT analysis.

The article analyzes the general trends of the insurance market. In modern conditions, Ukraine faced unprecedented challenges for the financial sector, including insurance companies.

It was determined that insurance companies remain an important element of the financial system in the conditions of an unstable macroeconomic situation and military aggression. They must not only survive in difficult conditions, but also adapt their strategies to ensure stable operations and further development.

Conclusions and prospects for the development. Financial recovery of insurance companies in wartime requires a clear strategy, flexibility and readiness to adapt to rapidly changing conditions. The key elements of the success of

insurance companies in such conditions are proactive risk management, optimization of operations and expansion of investment opportunities.

Keywords: analysis of the financial condition, analysis of the insurance market, unstable macroeconomic conditions, insurance company, risks, assessment of the insurer's solvency, early warning tests.

За ДСТУ 8302:2015 цю статтю слід цитувати:

Холодна Ю. Є. Ризико-орієнтований підхід до покращення фінансового стану страхових компаній в сучасних умовах. *Право та інновації*. 2024. № 3 (47). С. 144–151.